

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „VODOVOD I KANALIZACIJA“ D.O.O. ZENICA

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-3027-7/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	2
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	2
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI Društva	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
7.1	BILANS USPJEHA	13
7.1.1	Prihodi	13
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	14
7.1.1.2	Finansijski prihodi	15
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	15
7.1.2	Rashodi	15
7.1.2.1	Poslovni rashodi	15
7.1.2.2	Finansijski rashodi	19
7.1.2.3	Ostali rashodi.....	19
7.1.3	Finansijski rezultat.....	19
7.2	BILANS STANJA	19
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	19
7.2.1.1	Dugoročni finansijski plasmani	22
7.2.1.2	Druga dugoročna potraživanja	22
7.2.2	Tekuća sredstva.....	23
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	23
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	24
7.2.3	Kapital.....	25
7.2.4	Obaveze.....	26
7.2.4.1	Dugoročna rezervisanja	26
7.2.4.2	Dugoročne obaveze	26
7.2.4.3	Kratkoročne obaveze	27
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	28
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	28
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	28
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	29
8.	JAVNE NABAVKE	29
9.	SUDSKI SPOROVI.....	32
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	32
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	34
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	35
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	37
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda)	38
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine.....	39

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica za 2021. godinu (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Društvo nije izvršilo procjenu niti rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za posebne vodne naknade u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Iako se ove naknade naplaćuju od krajnjeg potrošača i predstavljaju oporezivi iznos naknade, Društvo nije obračunalo niti platilo porez na dodanu vrijednost u 2021, kao ni ranijih godina (tačka 7.2.4.3 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Na poziciji dugoročnih potraživanja iskazano je 256.100 KM koje se odnose na potraživanja od Grada Zenice za ranije prebačena sredstva za projekat „Plava voda“. Ističemo da kreditnim ugovorom nije jasno preciziran udio koji Društvo ima u otplati kredita, niti je posebnim sporazumom precizno definisano pitanje vlasništva, prava i načina korištenja buduće infrastrukture (tačka 7.2.1.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2021. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 6.932.664 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva – isporuka vode i usluge odvođenja otpadnih voda. Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi pritijecati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalog, uključivale su:

- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društva ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Plan javnih nabavki mijenjan je više puta u toku godine, a postupci nisu pokrenuti blagovremeno i u periodu za koji su i planirani, što je uticalo na nisku realizaciju (54%). Također, za nabavke roba, usluga i radova u iznosu od najmanje 118.024 KM Društvo nije izvršilo pravilan odabir postupaka, vršeno je dijeljenje postupaka i nisu poštovane propisane procedure, zbog čega nije osigurano najefikasnije trošenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Objaviti informacije o poslovanju Društva s ciljem povećanja transparentnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.	4.
2.	Inicirati pravovremeno usvajanje Plana poslovanja budući da on predstavlja osnovu aktivnosti za period za koji je donesen, kako ne bi dolazilo do kašnjenja projekata i postupaka javnih nabavki.	6.
3.	Poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se gubici vode sveli na najmanju moguću mjeru i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.	7.1.1.1
4.*	Sistematizacijom propisati radno mjesto za usluge mikrobiološkog ispitivanja vode ili provesti postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, kako bi se osigurala transparentnost i efikasno korištenje javnih sredstava.	7.1.2.1
5.	Za nekretnine koje koristi Društvo potrebno je osigurati odgovarajuću dokumentaciju kojom se utvrđuje pravo vlasništva, te poduzeti aktivnosti na regulisanju prava korištenja i uknjižbe vlasništva kod nadležnih sudova.	7.2.1
6.	Ugovorom između Grada Zenice i Društva precizirati pitanja vlasništva i prava korištenja buduće infrastrukture i udio u povratu kredita koji se odnosi na projekat „Plava voda“.	7.2.1.2
7.	Način formiranja statutarnih rezervi i način njihovog korištenja regulisati odredbama Statuta.	7.2.3
8.	Za obračunatu vodnu naknadu za korištenje podzemnih voda, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda obračunati porez na dodanu vrijednost i izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.	7.2.4.3
9.	Planom nabavki obuhvatiti sve nabavke iz godine na koju se odnose, uskladiti ga sa usvojenim Planom poslovanja i pravovremeno vršiti njegove izmjene, vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja i zadovoljile stvarne potrebe poslovanja.	8.
10.*	Nabavku istovrsne robe i usluga provoditi odgovarajućim postupkom, predviđenim Zakonom o javnim nabavkama, a ne vršiti dijeljenje predmeta nabavke.	8.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (dvije)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Statut javnog preduzeća;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica (u daljnjem tekstu: Društvo) osnovano je prema Odluci Skupštine Općine Zenica od 27. 12. 1989. godine. Shodno odredbama, Vijeće Općine Zenica 16. 2. 2006. godine donijelo je Odluku o usklađivanju statusa Društva sa odredbama Zakona o javnim preduzećima FBiH i Zakona o privrednim društvima. Osnovni kapital upisan u sudski registar iznosi 20.000.000 KM i u 100% je vlasništvu Grada Zenice.

Statutom Društva utvrđena je djelatnost firme, iznos osnovnog kapitala, postupak nabavke, planiranje poslovanja, investicije, primjena knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda, rezerve i druga pitanja u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima. Osnovna djelatnost Društva je sakupljanje, pročišćavanje i distribucije vode, kao i odvodnja otpadnih voda i komunalne usluge na prostoru grada Zenice.

Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo osnovne organizacione jedinice: Kabinet direktora, Sektor razvoja i investicija, Tehnički sektor, Sektor zajedničkih poslova i Odjel interne revizije kao samostalnu jedinicu.

Unutrašnja organizacija i način rada, te način rada i rukovođenja Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uređen je opis radnih mjesta. Sistematizovana su radna mjesta za 191 izvršioca, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 176 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Zenici u Ulici Bistua Nuova br. 17.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2021. do juna 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u svrhu prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su poduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Isplate naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju vrše se u skladu s rješenjima o imenovanju i Ugovorima o angažmanu.
- 2) Pravilnikom o radu regulisan je obračun i isplata plaće za zaposlenike koji nemaju odgovarajući stepen stručne spreme.
- 3) Donesene su pisane procedure rada prilikom provođenja postupaka javnih nabavki, kojima su definisani nosioci aktivnosti u pojedinim fazama postupka, s jasno naznačenom podjelom ovlaštenja i odgovornosti, s ciljem poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola.
- 4) Direktor vrši pravovremeno izvještavanje Nadzornog odbora o poduzimanju ograničenih aktivnosti.
- 5) Plan poslovanja i Izvještaj o poslovanju sadrže dovoljno informacija i obrazloženja za stavke koje su planirane i/ili realizovane u većem obimu. Plan poslovanja sadrži sve elemente, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.
- 6) Pravilnikom o računovodstvenim politikama jasno su definisane procedure i postupci ispostavljanja faktura, praćenja naplate, otpisa potraživanja i isključenja vode neplatišama i osigurana je njegova dosljedna primjena.
- 7) U svrhu zaštite naplate i realnog iskazivanja potraživanja dosljedno i u potpunosti se poštuju usvojene politike potraživanja i nadzor nad primjenom usvojenih procedura, pri čemu se vodi računa o svim okolnostima koje mogu uticati na mogući gubitak ove imovine.
- 8) Potraživanja, za koja ne postoji realna mogućnost i zadovoljavajući stepen izvjesnosti da će biti naplaćena, prenose se na sumnjiva i sporna i formirana je ispravka vrijednosti na teret finansijskog rezultata u standardima.
- 9) Donesene su pisane procedure kojima je regulisano investiranje slobodnih novčanih sredstava.
- 10) Odabir banke za oročenje sredstava izvršen je transparentno, na osnovu kvalifikacijskih kriterija (visina kapitala banke, struktura aktive, odobrenje Agencije za bankarstvo, certifikat o osiguranju depozita, odgovarajući finansijski izvještaji) s ciljem postizanja što veće kamatne stope.
- 11) Priznavanje prihoda vršiti u skladu s MRS-om i Konceptualnim okvirom za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.
- 12) Dosljedno se poštuju odredbe Pravilnika o radu prilikom utvrđivanja i isplate stimulacija. Obračun minulog rada se vrši u skladu s Pravilnikom.
- 13) Ugovori o djelu zaključuju se u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu tu oblast, i to za poslove koji nisu predviđeni postojećom sistematizacijom.
- 14) Pravilnik o radu usklađen je sa stvarnim načinom obračuna i isplate toplog obroka.
- 15) U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH izvršen je popis stalnih sredstava i usaglašavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.
- 16) Osigurano je praćenje realizacije zaključenih ugovora, s ciljem poštovanja svih ugovornih odredbi.
- 17) Zalihe se vrednuju prema zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, koji zahtijeva da se zalihe vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno od toga šta je niže. Komisije za popis analiziraju i daju svoje mišljenje vezano za otpis.
- 18) Donesene su sve interne procedure kojima je definisana metodologija i način izrade trogodišnjeg i godišnjeg plana poslovanja, način praćenja realizacije plana poslovanja i izvještavanja o realizaciji plana, te se dosljedno primjenjuju u svrhu osiguranja potpune i blagovremene realizacije planiranih aktivnosti i poduzimanja adekvatnih mjera u slučajevima odstupanja od plana.

- 19) Troškove i obaveze za sudske takse u potpunosti priznavati u poslovnim knjigama Društva u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima radi fer i istinitog prikaza finansijskih izvještaja.
- 20) Društvo dosljedno i u potpunosti poštuje sve usvojene akte i procedure, i obavlja adekvatan i pouzdan nadzor.
- 21) Sistematizacijom radnih mjesta i opisom poslova u potpunosti su razdvojeni poslovi iz oblasti javnih nabavki i realizacije i praćenja ugovora, s ciljem što efikasnijeg sistema internih kontrola.
- 22) Prema načelima opreznosti i realnosti Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja procjenjivati iskazane bilansne pozicije i očekivane buduće koristi. Sva stalna sredstva vrednovati prema zahtjevima iz standarda, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Djelimično realizovane preporuka

- 1) Postupci nabavki ne provode se u potpunosti u skladu s propisanim procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH, podzakonskim i vlastitim aktima.

Nerealizovana preporuka

- 1) Za nabavku usluga ocjenjivanja i ispitivanje vode osigurati primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 10 preporuka, od čega je osam novih i dvije preporuke koje su već date u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2012. godinu.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu date su dvije preporuke koje nisu implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji i ponovit će se u izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole s ciljem ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema interne kontrole je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: kabinet direktora, sektor razvoja i investicija, tehnički sektor i sektor zajedničkih poslova te službe unutar sektora. Samostalna organizacijska jedinica je Odjel za internu reviziju.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvenim

politikama, Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o postupku direktnog sporazuma, Pravilnik o popisu, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o reprezentaciji i drugi.

Donesen je interni akt za upravljanje rizikom, mapa procesa, strategija procjene rizika i uspostavljen je registar rizika.

U skladu sa članom 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH,² Društvo je obavezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju putem internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti.

Preporuka:

- **objaviti informacije o poslovanju Društva s ciljem povećanja transparentnosti i uvida javnosti u rad i trošenje javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.**

Organi Društva

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupština – gradonačelnik Grada Zenice u ime osnivača vrši poslove Skupštine Društva u skladu s članom 18. Statuta. Skupština je u 2021. godini razmatrala i usvojila finansijske izvještaje i Izvještaj o poslovanju za 2020. godinu. Najmanje jednom godišnje podnosi Gradskom vijeću izvještaj o radu i poslovanju Društva.

Nadzorni odbor čine: Emir Korlat – predsjednik, i članovi Muamer Arnautović i Haris Mahić. Imenovala ih je Skupština 12. 6. 2017. na mandatni period od četiri godine. Nakon isteka mandata isti članovi obavljali su funkciju privremenog Nadzornog odbora u toku 2021. godine, sve do ponovnog imenovanja na mandatni period od četiri godine, od 22. 9. 2021. godine. U skladu s Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, Nadzorni odbor mora održavati sjednice najmanje tromjesečno, a u 2021. godini održano je 17 sjednica.

Upravu Društva čini direktor Emir Pašalić, kojeg je imenovao Nadzorni odbor Rješenjem 23. 6. 2017. godine na mandatni period od četiri godine, koji je istekao 23. 7. 2021. godine. Vršilac dužnosti direktora Društva bio je Emir Kovač do 8. 11. 2021, kada je Emir Pašalić ponovno imenovan za direktora na mandatni period od četiri godine.

Odbor za reviziju formiran je u skladu s članom 26. Zakona o javnim preduzećima i članom 38. Statuta, rješenjem skupštine Društva od 13. 11. 2018. godine na mandatni period od četiri godine, a čine ga Elvira Pidro – predsjednica, i članice Zdenka Kolak i Amela Kavaz. Odbor za reviziju u 2021. godini svaki mjesec je održavao po jednu sjednicu, na kojima je razmatrao i usvajao izvještaje Odjela za internu reviziju.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju formiran je u skladu s članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. Pravilnikom o radu sistematizovana su dva radna mjesta u Odjelu. Na 31. 12. 2021. sastojao se od dva člana: Dijana Ajanović – direktorica, koja nije zaposlenica Društva, i jedan interni revizor. Sačinjen je Program rada i Studija rizika za 2021. godinu. Trogodišnji strateški plan za period 2021–2023. pripremljen je i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji institucija u FBiH. Tokom 2021. sačinjeno je jedanaest izvještaja koji su se odnosili na: reviziju internih akata, analizu likvidnosti i solventnosti, reviziju usklađenosti bilansnih pozicija, izvršenog popisa za 2020. godinu i reviziju javnih nabavki. Odjel za internu reviziju sačinio je Godišnji Izvještaj o radu u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja i po njima se postupa redovno.

² „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica je privredno društvo koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (pružanje usluga sakupljanja, prečišćavanja i snabdijevanja vodom i komunalne usluge) u skladu sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti Zeničko-dobojskog kantona i Statutom.

Agencija za vodno područje rijeke Save je, u skladu sa Zakonom o vodama FBiH, 17. 7. 2017. godine Društvu izdala vodne dozvole za sva tri izvorišta na period od pet godina.

Vodosnabdijevanje Grada Zenice vrši se s tri izvorišta (Kruščica, Strmešnjak i Klopče) te jednog otvorenog vodozahvata (Babina rijeka). Društvo je korisnik koncesije za korištenje vode sa izvorišta na osnovu potpisanog ugovora s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstava u augustu 2002. i na period od 40 godina.

Zahvaćene i isporučene količine vode iznose 7.479.585 m³, fakturisana voda iznosi 5.398.042 m³. Prema evidencijama Društva, postoje gubici na mreži, odnosno razlika između količine zahvaćene i fakturisane vode u iznosu od 27,8%.

Društvo ne raspolaže tačnim podacima o vodovodnoj mreži i ne posjeduje katastar podzemnih instalacija. Snabdijevanje vodom za piće, te odvođenje i tretman fekalnih voda su djelatnosti od javnog interesa za Općinu Zenica. Vodovodne i kanalizacione mreže eksploatiše i održava, kao svoje stalno sredstvo Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica Odlukom o vodovodu i kanalizaciji³ od 28. 11. 2011. godine.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Uprava Društva, u skladu s članovima 22–24. Zakona o javnim preduzećima i odredbama Statuta, sačinjava trogodišnje, a na osnovu njih godišnje planove poslovanja.

Plan poslovanja preduzeća osnov je za praćenje realizacije poslovnih aktivnosti u toku planskog perioda, te se dostavlja na razmatranje i usvajanje Nadzornom odboru preduzeća, a konačno ga usvaja gradonačelnik Grada Zenice, vršeći ovlaštenja Skupštine Društva.

Trogodišnji plan poslovanja i investicionih ulaganja za period 2021–2023. Nadzorni odbor je odobrio 8. 4. 2021, a Skupština usvojila 24. 12. 2021. godine. Sadrži detaljne analize trenutnog stanja i planirane aktivnosti Društva. U finansijskom aspektu trogodišnjeg plana dat je pregled očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, izvora finansiranja, otplate kredita i finansijskog rezultata analiziranjem ostvarenja u proteklom trogodišnjem periodu, uvažavajući očekivane uslove poslovanja, kao i zadatke koje treba izvršiti u narednom periodu. Plan je dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima.

Društvo je sačinilo Plan poslovanja i Plan investicionih ulaganja za 2021, koji je Nadzorni odbor usvojio 8. 4. 2021. godine. Plan je integralni dio trogodišnjeg plana poslovanja za period 2021–2023. godine.

Budući da Plan poslovanja predstavlja osnov za sve aktivnosti, potrebno je donijeti ga i usvojiti prije početka godine. S obzirom na to da je za njegovo usvajanje proteklo skoro četiri mjeseca, to se odrazilo i na Plan nabavki roba i usluga, kao i na njihovu realizaciju.

Društvo je planiralo prihode od osnovne djelatnosti u iznosu od 7.571.940 KM, od čega se 3.080.000 KM odnosi na prodaju vode, a 1.235.000 KM na usluge kanalizacije. Ukupni rashodi poslovanja planirani su u iznosu od 7.451.000 KM. Najveći dio troškova odnosi se na plaće zaposlenih (3.920.000 KM), amortizaciju (1.400.000 KM), utrošene sirovine/materijal (498.000 KM) i ostale troškove zaposlenih (599.500 KM).

Planom investicionih ulaganja predviđene su investicije u iznosu od 10.624.957 KM, od čega je Društvo planiralo finansirati 1.139.798 KM iz vlastitih sredstava, a iz ostalih izvora 9.485.159 KM. Ukupna planirana dobit iznosi 120.940 KM po važećim cijenama usluga koje su u primjeni od 2013. godine.

³ „Sl. novine Općine Zenica“, br.5/11

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Rebalans plana za 2021. god.	Ostvareno 31. 12. 2021. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	7.336.559	7.571.940	-	7.629.292	104	-
II	Rashodi	7.117.869	7.451.000	-	7.329.163	103	-
III	Dobit/gubitak prije poreza	218.690	120.940	-	300.129	137	-

Ostvareni prihodi za 2021. godinu iznose 7.629.292 KM, rashodi 7.329.163 KM, a dobit 300.129 KM. Realizovani prihodi veći su u odnosu na planirane za 57.352 KM, a rashodi su manji u odnosu na planirane za 121.837 KM. U skladu s članom 24. Zakona o javnim preduzećima, Uprava na godišnjem osnovu razmatra plan poslovanja te ga, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidira radi prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu.

U toku 2021. godine izvršena su investiciona ulaganja u iznosu od 5.096.424 KM ili 48% od planiranih. Društvo je investiralo 1.040.306 KM iz vlastitih sredstava, 71.589 KM investirao je Grad Zenica, 42.522 KM investirano je iz KfW kredita, 2.991.467 KM iz SECO-granta i 950.540 KM iz Granta WWTP-a. Grad Zenica je sufinansirao izgradnju vodovodne linije za naselja Grm i Lokvine u iznosu od 70.546 KM.

Razlog odstupanja od plana investicionih ulaganja je kašnjenje u realizaciji projekta „Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenice” – Izgradnja glavnih kolektora i pumpnih stanica za kanalizaciju. Kasno usvajanje Plana nabavki ima za posljedicu kašnjenje raspisivanja tendera, kašnjenje u zaključivanju ugovora, a samim tim i u ispunjavanju planiranih aktivnosti, što najčešće vodi do prenošenja projekata u narednu godinu. Zbog usvajanja Plana poslovanja tokom aprila 2021. godine procedure nabavki roba i usluga započete su tek krajem maja 2021. godine. Društvo je redovni godišnji Izvještaj o poslovanju sačinilo u aprilu 2022. godine, Nadzorni odbor ga je usvojio 28. 4. 2022, a Skupština 23. 6. 2022. godine.

Preporuka:

- *inicirati pravovremeno usvajanje Plana poslovanja budući da on predstavlja osnovu aktivnosti za period za koji je donesen, kako ne bi dolazilo do kašnjenja projekata i postupaka javnih nabavki.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Direktor Društva odobrio ih je 25. 2. 2022. godine.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
PRIHODI	7.629.292	7.336.558
Poslovni prihodi	6.932.664	6.757.102
Prihodi od prodaje učinaka	6.447.790	6.256.952
Prihod od prodaje robe	7.268	71.518
Ostali poslovni prihodi	477.606	428.632
Finansijski prihodi	125.584	126.599
Ostali prihodi i dobici	569.771	331.938
Prihodi po osnovu promjene rač. politika	1.273	120.919

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju očekuje da će dobiti u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 6.932.664 KM i čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi. Prihodi za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine utvrđeni su na osnovu ukupno ispostavljenih faktura za isporučenu vodu i izvršene usluge odvođenja otpadnih voda, kao i za izvršene ostale usluge kupcima u navedenom periodu.

Prihodi o prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 6.447.790 KM, a odnose se na prihode od usluga isporuke vode (3.106.253 KM), odvodnje otpadnih voda (1.301.977 KM), fiksnog troška očitavanja (1.219.481 KM), isporučene električne energije (378.951 KM) i ostalih usluga (441.127 KM).

Društvo ostvaruje prihode od isporuke vode privredi i domaćinstvima i izvršene usluge odvođenja otpadnih voda, kao i za izvršene ostale usluge kupcima. Cijene usluga Društva određuju su prema kategorijama potrošača po m³ isporučene vode odnosno odvodnje otpadnih voda. Cijene usluga su od januara, zaključno sa oktobrom 2021. godinu, bile definisane Odlukom Općinskog vijeća iz 2004, te izmjenama ove odluke iz 2013. godine:

- domaćinstva: 0,40 KM/m³ za isporučenu vodu; 0,20 KM/m³ za odvodnju otpadnih voda – kanalizaciju;
- privreda: 1,00 KM/m³ za vodu; 0,70 KM/m³ za kanalizaciju;
- povlašteni potrošači: 0,80 KM/m³ za vodu; 0,50 KM/m³ za kanalizaciju;
- vjerski objekti i institucije: 0,40 KM/m³ za vodu; 0,20 KM/m³ za kanalizaciju.

Od 1. 11. 2021. godine na snazi su nove cijene na osnovu Odluke gradonačelnika Zenice o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju po kategorijama potrošača od 2. 11. 2021. godine. Donesena je u skladu s Odlukom o vodovodu i kanalizaciji, na prijedlog Odluke o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju Nadzornog odbora. Planiran je sukcesivni rast cijena vode i odvodnje otpadnih voda početkom svake poslovne godine, zaključno sa 2025, prema pregledu:

- domaćinstva: od 0,56 do 0,72 KM/m³ za isporučenu vodu; od 0,28 do 0,56 KM/m³ za odvodnju otpadnih voda – kanalizaciju;
- privreda: od 1,38 KM/m³ do 1,80 KM/m³ za vodu; od 1,16 KM/m³ do 1,96 KM/m³ za kanalizaciju;
- povlašteni potrošači: od 1,10 KM/m³ do 1,42 KM/m³ za vodu; od 0,92 KM/m³ do 1,40 KM/m³ za kanalizaciju.

Vezano za prihode od usluga isporuke vode, Društvo ostvaruje gubitke na mreži koji su rezultat razlike između količine zahvaćene i fakturisane vode. Na osnovu dnevnih očitavanja stanja mjernih uređaja količine zahvaćene vode sačinjavaju se mjesečni izvještaji o količini zahvaćene vode na kojima se evidentira početno i krajnje stanje mjerila u tom mjesecu. Mjerači se redovno baždare. Također, svaki dan sačinjavaju se pregledi primljene vode u rezervoare i isporučene vode sa rezervoara krajnjim korisnicima.

Uvidom u evidencije i fakturisane usluge isporuke vode krajnjim potrošačima (domaćinstva i pravna lica) utvrđeno je da Društvo ostvaruje gubitke na mreži, koji su rezultat razlike između količine zahvaćene i fakturisane vode. **Na osnovu fakturiranih količina vode i ukupno zahvaćene vode utvrđeno je da gubici iznose 28,7%, što ukazuje na kvarove, bespravne priključke na mreži i druge probleme na mreži vodosnabdijevanja. Gubici vode predstavljaju izgubljene prihode, što direktno utiče na visinu prihoda od osnovne djelatnosti Društva.**

Ukupna zahvaćena količina vode u 2021. godini iznosila je 7.479.585 m³, a fakturisano je 5.398.042 m³. Ukupan broj priključaka je na 31. 12. 2021. godine je 14.287.

Društvo je poduzelo adekvatne aktivnosti i uspostavilo interne procedure na prevazilaženju gubitaka vode. To se prije svega odnosi na identificiranje bespravnih priključaka, kontrolu curenja i otklanjanja kvarova i popravku vodovodne infrastrukture čija je starost u prosjeku 45 godina.

Grad Zenica, kao osnivač, putem Nadzornog odbora, Skupštine preduzeća, kao i resorne Službe i gradonačelnika, redovno i detaljno izvještava o aktivnostima koje su provođene u svrhu smanjivanja gubitaka vode u vodovodnoj mreži.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 477.606 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od ukidanja odloženog prihoda u visini amortizacije doniranih stalnih sredstava u iznosu od 211.311 KM i prihode od naplaćenih sudskih troškova i taksu u iznosu od 123.772 KM.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na prioritetnim ulaganjima u postojeću vodovodnu mrežu kako bi se gubici vode sveli na najmanju moguću mjeru i zaštitili interesi Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.**

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 125.584 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od kamata na oročene depozite i zatezne kamate.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 569.771 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja (552.481 KM).

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 3.029.762 KM, a čine ih:

	1. 1. – 31. 12. 2021.	1. 1. – 31. 12. 2020.
RASHODI	7.335.883	7.125.419
Poslovni rashodi	6.776.088	6.630.269
Nabavna vrijednost prodane robe	5.308	68.356
Materijalni troškovi	518.474	552.548
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.406.883	4.315.977
Troškovi proizvodnih usluga	132.979	84.128
Amortizacija	1.331.563	1.242.360
Nematerijalni troškovi	380.881	366.900
Finansijski rashodi	52.150	1.636
Ostali rashodi i gubici, osim stalnih sredstava namijenjenih prodaji	500.719	459.330
Rashodi iz osnova promjene računovodstveni politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijeg perioda	206	26.634
Porezni rashodi perioda	6.720	7.550

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 6.776.088 KM i čine najznačajniju stavku u strukturi ukupnih rashoda.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 518.474 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove: sirovina i materijala u iznosu od 227.769 KM (građevinski materijal, cijevi, poklopci za šahtove, vijci, kancelarijski materijal, troškovi hlora, sulfata i natrijum hipoklorida, ventili, laboratorijski materijal i sl.), energije i goriva u iznosu od 173.765 KM i utrošeni sitan inventar u iznosu od 112.415 KM.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 4.406.883 KM, a njihova struktura je sljedeća:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.406.883
Troškovi plaća i naknada plaća	3.709.880
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	637.800
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	59.156
Troškovi prevoza na službenim putovanjima	47

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 4.406.883 KM. U okviru njih najveći su troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih u iznosu od 3.709.880 KM, a čine ih: neto plaće sa pripadajućim porezima i doprinosima (3.631.789 KM) i naknade plaća za vrijeme bolovanja (78.091 KM).

Obračun i isplata plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu,⁴ Okvirnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, Pravilnikom o radu (u primjeni od 2019. godine) i ugovorima o radu.

Plaća zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i dijela plaće za radni učinak, u skladu s Pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Osnovna plaća je najniži iznos koji se isplaćuje za puno radno vrijeme za posao odgovarajuće grupe složenosti, normalne uslove i rezultate rada. Plaća zaposlenika izražena je kroz koeficijent složenosti i odgovornosti radnog mjesta i utvrđena je Odlukom o utvrđivanju osnovnih plaća i uvećanja osnovnih plaća za rad u otežanim uslovima zaposlenika. Navedenom odlukom koeficijenti su utvrđeni u rasponu od 1.50 do 8.20 bez uslova rada i od 1.628 do 8.20 sa uvećanjem za otežane uslove rada. Metodologija vrednovanja radnih mjesta je akt kojim je definisan kriterij za određivanje podgrupe i koeficijenta složenosti poslova u rasponu od 1 do 2,50, dodatnih znanja, otežanih i teških uslova rada. Osnovna plaća je proizvod najniže neto satnice 2,31 KM i koeficijenta složenosti i odgovornosti poslova te ostvarenog fonda sati. Radna mjesta utvrđena su Odlukom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i razvrstana su osam grupa složenosti poslova. Za svaku godinu navršenog staža zaposlenik ima pravo na dodatak na plaću u iznosu od 0,6% do maksimalnih 20%.

Visina plaće direktora i pomoćnika direktora utvrđena je ugovorom o radu i Odlukom o utvrđivanju osnovnih plaća i uvećanja osnovnih plaća za rad u otežanim uslovima sa koeficijentom složenosti i odgovornosti poslova radnog mjesta 8,20 za direktora, 5,80 za pomoćnika direktora za ekonomske i pravne poslove i pomoćnika direktora za tehničke poslove.

Najviša neto plaća isplaćena u 2021. godini iznosila je 3.910 KM, a najniža 754 KM.

Odlukom direktora propisano je radno vrijeme od 7.00 do 15.30 sati za rad u dnevnoj smjeni i od 7.00 do 19.00 i od 19.00 do 7.00 sati za rad u smjenama za radna mjesta koja moraju biti pokrivena kontinuirano dan i noć, odnosno rad u turnusima 12–24, 12–48.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun i isplatu plaća za mart, septembar i decembar, kao i ostalih ličnih primanja, nisu utvrđene nepravilnosti.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 637.800 KM. Naknade su regulisane i obračunate u skladu s Pravilnikom o radu i odlukama direktora o visini utvrđenih naknada.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

U okviru ovih troškova najznačajniji su: troškovi toplog obroka (369.527 KM), troškovi regresa za godišnji odmor (86.960 KM), troškovi prevoza na posao (46.816 KM), isplate povodom državnih, vjerskih praznika, jubileja firme i sl. (34.800 KM), pomoći i naknade u slučaju smrti (29.380 KM).

Naknade za topli obrok obračunavaju se u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Za svaki mjesec donosi se posebna Odluka o visini toplog obroka koji će biti isplaćen.

Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres) isplaćena je u skladu s Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije donošenja odluke o isplati. Regres za 2021. godinu isplaćen je za 170 zaposlenika.

Naknade za prevoz na posao i sa posla odnose se na troškove prevoza za zaposlenike kojima nije osiguran prevoz na posao i sa posla i čije je mjesto stanovanja udaljeno najmanje 5 km do najviše 30 km od mjesta rada. Utvrđene su članom 111. Pravilnika o radu, po kojem zaposlenik koji putuje svaki dan na posao od mjesta stanovanja do mjesta rada, ostvaruje pravo na naknadu u visini od mjesečne karte gradskog i prigradskog saobraćaja ili u visini od 80% cijene karte ukoliko se isplata vrši u gotovini.

Troškovi za vjerske, državne praznike, jubileje firme isplaćuju se u skladu s Pravilnikom o radu i zakonskim propisima koji regulišu ove naknade.

Novčane pomoći u slučaju smrti zaposlenika ili člana uže porodice isplaćuje se naknada u visini stvarnih troškova sahrane a najviše do tri prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema zadnjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, za prethodna tri mjeseca prije donošenja rješenja o isplati.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 59.156 KM, a odnose se na isplatu po osnovu naknada članovima odbora od 31.169 KM i troškove naknada po ugovoru o djelu i ugovora o angažmanu od 27.987 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Troškovi naknada članovima nadzornog odbora su 13.358 KM, troškovi naknada odbora za reviziju su 11.874 KM i trošak naknade odjela za internu reviziju su 5.937 KM.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonom o porezu na dohodak,⁵ Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁶ obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora. Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se mjesečna naknada u visini od 300 KM, a članovima od 250 KM. Predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini od 300 KM, a članovima od 250 KM. Direktor odjela za internu reviziju isplaćuje se naknada u visini od 400 KM mjesečno.

Troškovi naknada po ugovoru o djelu i ugovora o angažmanu odnose se na troškove po osnovu ugovora o angažmanu na projektima Bosna II i WWTP u iznosu od 16.821 KM i troškove ugovora o djelu u iznosu od 11.166 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Početkom 2021. godine formirana je i počela s radom Jedinica za implementaciju i drugog razvojnog projekta Prikupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici, te su u ovoj grupi rashoda prikazane i naknade za rad predstavnika Grada Zenice u navedenim Jedinicama. Naknada članovima Jedinice koji su imenovani iz Društva iznosi 250 KM za projekt sponzore i menadžere, a 200 KM za ostale članove. Članovima koji nisu zaposlenici Društva naknada iznosi 200 KM mjesečno. Navedene isplate knjiže se u okviru troškova ugovora o angažmanu na projektima Bosna II i WWTP.

Troškovi ugovora o djelu iskazani su u iznosu od 11.166 KM. Pored ugovora sklopljenih za Izradu nalaza i stručnog mišljenja o obavljenom vještačenju (300 KM), za zavarivanje signalne cijevi – usluge argonskog zavarivanja (175 KM), Društvo je angažovalo fizičko lice (doktora specijalistu mikrobiologije i parazitologije) za usluge mikrobiološkog ispitivanja vode i davanja mišljenja i ocjene o bakteriološkoj ispravnosti vode. Ugovor se zaključuje kontinuirano tokom dužeg perioda bez prekida (od 1. 8. 2020. do 31. 7. 2021. godine, te od 1. 8. 2021. do 31. 7. 2022. godine). Mjesečna naknada iznosi 745 KM neto. Specijalista koji je angažovan po ugovoru o djelu radi u kontinuitetu, duži niz godina, i nije vezan za

⁵ „Sl. novine FBiH“, 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶ „Sl. novine FBiH“, 67/08

određeno djelo, već obavlja poslove za Društvo koji su propisani Zakonom o vodama i provedbenim aktima.

Preporuka:

- **sistematizacijom propisati radno mjesto za usluge mikrobiološkog ispitivanja vode ili provesti postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, kako bi se osigurala transparentnost i efikasno korištenje javnih sredstava.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 132.979 KM i odnose se na troškove zakupa (66.358 KM), troškove održavanja (45.614 KM), troškove reklame i sponzorstva (7.451 KM), troškove izrade i dorade učinaka (7.386 KM) i transportne usluge (6.170 KM).

Troškovi zakupa odnose se na zakup poslovnih prostorija (56.804 KM), skladišnog prostora (5.000 KM) i postrojenja i opreme (4.554 KM).

Zbog izgradnje zgrade direkcije Društvo je izmjestilo svoje poslovne prostorije i zaključilo ugovor o zakupu kancelarijskih prostorija sa dobavljačem „Dubrovnik“ d.o.o. Zenica na period od 1. 8. 2020. do 31. 7. 2021. godine uz mogućnost produženja. Obzirom da poslovni objekat još uvijek nije završen i da izvođač radova kasni sa završetkom iznos mjesečne zakupnine prefakturiše se izvođaču radova u skladu sa potpisanim ugovorom sve do useljenja Društva u novoizgrađenu zgradu direkcije, šire pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

Troškovi usluga održavanja najvećim dijelom odnose se na troškove asfaltiranja prekopa na području grada (31.202 KM), tekuće održavanje (6.325 KM), usluge održavanja softvera (6.081 KM).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.331.563 KM. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, primjenom zakonski dozvoljenih amortizacionih stopa, što je šire pojašnjeno u tački 7.2.1 Izvještaja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 380.881 KM i čine ih: troškovi poreza, naknada i taksi (199.086 KM), ostali nematerijalni troškovi od 65.395 KM (sudski i prateći troškovi; troškovi vode i kanalizacije – javne česme, fontane i sl.; troškovi oglasa itd.), troškovi neproizvodnih usluga od 50.658 KM (kontrola kvalitete i atestiranje; deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija; obezbjeđenje transporta novca; revizijske i dr. usluge), troškovi poštanskih i telefonskih usluga (45.150 KM), troškovi članarina (11.076 KM), troškovi premija osiguranja (6.012 KM), troškovi platnog prometa (2.825 KM) i troškovi reprezentacije (679 KM).

Troškovi poreza, naknada i taksi najvećim dijelom odnose se na sudske takse iskazane u iznosu od 93.600 KM, naknade za vode – koncesija (29.918 KM), naknade za iskorištenje-gubici (20.807 KM), posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (11.332 KM), naknade za vodu – plaće (11.332 KM), naknade za proizvodnju električne energije u HE (2.756 KM), administrativne takse (4.577 KM) i naknade za monitoring otpadnih voda (2.185 KM).

Sudske takse odnose se na plaćene sudske takse prilikom pokretanja sudskih postupaka protiv domaćinstva po osnovu dugovanja za vodu za period 1. 1. 2020 - 30. 11. 2020. godine i plaćene sudske takse na donesena rješenja iz prethodnog perioda. Trošak se odnosi na obavezu plaćanja sudskih taksi, prilikom pokretanja sudskih postupaka za naplatu. U skladu sa kantonalnim Zakonom o sudskim taksama, taksu je potrebno platiti prilikom podnošenja tužbe.

Naknade za vode – koncesije iskazane su u iznosu od 29.918 KM i obračunavaju se u skladu s Ugovorom o koncesiji za korištenje vode sa izvorišta u visini od 40% iznosa posebne naknade za iskorištenje vode za sve količine isporučene vode potrošačima.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 52.150 KM, a odnose se na izdatke za kamate po kreditima banaka – projekat Bosna II KfW kredit (44.337 KM), rashode po osnovu knjižnih umanjena (7.630 KM) i na kamate po osnovu zakupa skladišnog prostora (182 KM). Ukupan iznos redovnih kamata od 82.752 BAM za 2021. godinu po kreditu Njemačke razvojne banke (KfW) u vezi projekta „Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenica“ raspoređen je na način da je 38.415 KM kapitalizirano u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 23 – Troškovi pozajmljivanja, a ostatak od 44.337 KM evidentirano je na trošak perioda.

7.1.2.3 Ostali rashodi

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 500.719 KM, a najvećim dijelom se odnose na ispravku i otpis potraživanja od kupaca starijih od godinu dana (468.710 KM), rashodovanja stalnih sredstava (15.580 KM) i rashodovanja na zalihama materijala – kalo, rastur, kvar i lom (10.740 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 293.409 KM, dok je prethodne godine iskazana dobit u iznosu od 211.139 KM.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu umanjena vrijednosti stalnih sredstava shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 7.2.1 Izvještaja),

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat Društva, jer da je postupilo u skladu s ovom tačkom iskazani rezultat (dobit) bio bi manji ili bi ostvarilo gubitak.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	44.503.379	40.874.152
Nematerijalna sredstva	86.246	110.997
Nekretnine, postrojenja i oprema	39.339.372	35.650.108
Investicione nekretnine	44.028	46.599
Dugoročni finansijski plasmani	4.500.000	4.500.000
Ostala dugoročna potraživanja	533.733	553.248
Dugoročna razgraničenja	-	13.200

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 86.246 KM (nabavna vrijednost 264.007 KM, ispravka vrijednosti 177.761 KM), a odnose se na računarske programe. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od pet godina.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazane su u iznosu od 7.370.496 KM. Struktura i promjene na ovoj imovini date su u tabeli:

Opis	Zemljište	Građevinski objekti, vodovodna i kanalizaciona mreža	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Sredstva u pripremi	Ostala sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
na 1. 1. 2021.	1.181.261	93.405.099	4.681.410	1.931.189	5.101.478	117.538	106.416.583
- direktna povećanja u 2021. godini	-	11.573	-	-	5.096.424	-	5.107.998
- prenos sa pripreme	-	901.060	191.402	-	(1.092.462)	-	-
- otuđenje i rashodovanje	-	(98.619)	(37.441)	-	-	-	136.061
-ostalo	-	(3.650)	3.650	-	-	-	-
na 31. 12. 2021.	1.181.261	94.203.889	4.839.021	1.931.189	9.105.440	117.538	111.388.520
Akumulirana amortizacija							
na 1. 1. 2021.	-	65.938.604	3.248.139	1.462.197	-	70.939	70.719.877
- amortizacija	-	1.064.699	206.747	120.992	-	2.571	1.397.901
- otuđenje i rashodovanje	-	(75.337)	(37.321)	-	-	-	112.658
-ostalo	-	(2.384)	2.384	-	-	-	-
na 31. 12. 2021.	-	66.925.581	3.419.949	1.583.189	-	73.510	72.005.120
Neto knjigov. vrijednost							
na 31. 12. 2020.	1.181.261	27.466.495	1.433.271	468.992	5.101.478	46.599	35.696.706
na 31. 12. 2021.	1.181.261	27.278.308	1.419.072	348.000	9.105.440	44.028	39.383.400

Zemljište je iskazano u iznosu od 1.181.261 KM i odnosi se na 23 lokacije/parcele, a uključuje zemljište u krugu Uprave Društva – Radakovo, zemljište Čajdraš (MHE), zemljište rezervoara (Kruščica, Crkvice, Zmajevac I i II, Donja Gračanica, Pečuj, Klopče, Strmešnjak, Babino itd.). Na ovoj poziciji nije bilo povećanja u toku 2021. godine.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 27.278.308 KM i najvećim dijelom odnose se na vodovodnu i kanalizacionu mrežu (26.742.211 KM). Povećanje na ovoj poziciji najvećim dijelom se odnosi na novoizgrađenu vodovodnu i kanalizacionu mrežu. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije i rashodovanja. **Vodovodnu i kanalizacionu mrežu eksploatiše i održava Društvo u skladu s Odlukom Općine Zenica.**

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 1.419.072 KM, a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, uredska, informatička i telekomunikacijska oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 191.402 KM najvećim dijelom se odnosi na nabavku: uređaji za detekciju kvara (43.012 KM), ultrazvučni mjerač protoka (15.793 KM), aparat za lociranje cijevi i kablova (14.432 KM), lokator uređaj za trasiranje (8.175 KM). Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu amortizacije i rashodovanja dotrajale opreme po popisu.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 348.000 KM, a čine ih specijalna vozila (mini rovokopač, rovokopač-utovarivač, cisterna za vodu, kamion i sl.) i službena putnička vozila. Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2021. godinu.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 9.105.440 KM. Povećanje na ovoj poziciji najvećim dijelom se odnosi se na projekte: sistem za telemetrijsko praćenje podataka (2.972.354 KM), izgradnja poslovne zgrade (1.384.476 KM), izgradnja fekalnog kolektora (742.264 KM), izgradnja sekundarne vodovodne mreže u naselju Grm i spajanje na gradsku vodovodnu mrežu (364.237 KM), izgradnja kišnih preljeva u ulici Bulevar Kulina bana (314.419 KM), sanacija objekta filter stanice (215.006 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se projekti realizuju u skladu s utvrđenom dinamikom i planom, te da nema kašnjenja u realizaciji. Također, Popisna komisija je izvršila analizu i utvrdila da ne postoje pokazatelji da je vrijednost investicija umanjena.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da rok za izvođenje radova za Poslovnu zgradu, u skladu s potpisanim ugovorom od 7. 6. 2020. ukupne vrijednosti 1.943.805 KM (993.852 EUR) sa izvođačem radova – Neimari Šerići d.o.o. Zenica, nije ispoštovan. I pored produženja roka radovi nisu okončani, niti je objekat

stavljen u upotrebu. Društvo je u stalnim pregovorima sa izvođačem, ali do realizacije još uvijek nije došlo, iako su rokovi prolongirani više puta.

Zbog izgradnje zgrade direkcije Društvo je izmjestilo svoje poslovne prostorije i zaključilo ugovor o zakupu kancelarijskih prostorija sa dobavljačem „Dubrovnik“ d.o.o. Zenica. Prema izjavi Uprave sve poduzete mjere su u skladu sa KfW procedurama i FIDIC pravilima i po instrukcijama nadzornog inženjera od strane Konsultanta, a zbog kašnjenja u izvođenju radova na zgradi, iznos mjesečne zakupnine (prostorije u hotelu Dubrovnik) prefakturiše se izvođaču radova u skladu s potpisanim ugovorom sve do useljenja Društva u novoizgrađenu zgradu direkcije.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

U tabeli je pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Vodovodna i kanalizaciona mreža	64,5	1,55
Građevinski objekti	40-50	2-2,5
Oprema	6,66	15
Transportna sredstva	6,66	15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Također, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. U skladu sa s MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema paragraf 51. potrebno je preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake finansijske godine.

Prilikom godišnjeg popisa, a na osnovu Odluke o imenovanju komisije za popis imovine, obaveza i potraživanja i Odluke o dopuni ove odluke, Komisija za popis stalnih sredstava je imala zadatak da u toku popisa izvrši procjenu da li postoji bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa zahtjevima MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Prema navedenoj Odluci zadatak Komisije je bio da preispita slijedeće:

- da li je tokom perioda tržišna vrijednost sredstava značajno umanjena;
- da li je došlo do značajne promjene sa negativnim efektom, nastale tokom perioda, ili će nastati u bliskoj budućnosti u tehnološkim, ekonomskim ili zakonskim uslovima u kojima Društvo posluje;
- da li su tržišne kamatne stope ili druge tržišne stope povrata od ulaganja povećane tokom perioda;
- da li postoji doka o zastarjelosti ili fizičkom oštećenju,
- da li su se dogodile značajne promjene tokom perioda sa negativnim efektom na Društvo;
- da li postoji dokaz iz internih izvještaja da je ekonomski efekat sredstava već sada lošiji ili da će biti lošiji nego što se očekivalo.

Na osnovu provedenih procedura Komisija je donijela Zaključak u kojem je konstatovala da ne postoje pokazatelji koji bi imali uticaja na umanjenje vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo nije upisano kao vlasnik u zemljišnoknjižnim evidencijama za sve nekretnine koje iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama, odnosno ne posjeduje odgovarajuću dokumentaciju kojom se utvrđuje pravo vlasništva niti pravo raspolaganja.

Preporuka:

- **za nekretnine koje koristi Društvo potrebno je osigurati odgovarajuću dokumentaciju kojom se utvrđuje pravo vlasništva, te nastaviti poduzimati aktivnosti uknjižbe vlasništva kod nadležnih sudova.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.1.1 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 4.500.000 KM i odnose se na sredstva oročena kod poslovnih banaka. Ugovori su sklopljeni sa Privrednom bankom d.d. Sarajevo (1.000.000 KM), Ziraat Bankom d.d. Sarajevo (dva ugovora na iznos od 1.700.000 KM) i ASA Bankom d.d. Sarajevo (1.800.000 KM uz kamatnu stopu od 0,55% do 1,55% godišnje).

7.2.1.2 Druga dugoročna potraživanja

Struktura drugih dugoročnih potraživanja iskazana je kako slijedi:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
DRUGA DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	533.733	553.248
Potraživanja od Grada	277.633	349.748
Potraživanja za projekat Plava Voda	256.100	203.500

Potraživanja od Grada iskazana su u iznosu od 277.633 KM. Prilikom izvođenja radova na projektu Bosna II dobavljač Društva obavio je i određene radove za potrebe polaganja gasovoda za drugo javno preduzeće. U skladu sa Sporazumom sa Gradom, troškovi tih radova prefakturisani su Gradu, a potraživanja se naplaćuju kompenziranjem sa obavezom prema Gradu po osnovu isplate dobiti.

Na poziciji potraživanja za projekat „Plava Voda“ iskazan je iznos od 256.100 KM i odnosi se na plaćene naknade na rezervisana kreditna sredstva po kreditu EBRD-a. Sredstva se prebacuju Gradu, koji dalje vrši transfer prema JP „Regionalni vodovod Plava voda“ d.o.o. Travnik.

Društvo je sa Gradom Zenicom i Javnim preduzećem „Regionalni vodovod Plava voda“ d.o.o. Travnik sklopilo ugovor o isporuci vode u maju 2019. godine. Ugovor je zaključen na osnovu Ugovora o podršci Projekta regionalni vodovod „Plava voda“ između Općine Travnik, Općine Novi Travnik, Općine Busovača, Grada Zenice i Evropske banke za obnovu i razvoj. Društvo je po ovom projektu Gradu Zenici platilo 256.100 KM i ovaj iznos odnosi se na troškove obrade kredita i naknade na nepovučena sredstva, a ukupan iznos je knjižen na konto 070701 – Dugoročna potraživanja od povezanih pravnih lica u zemlji – projekat Plava voda (Grad Zenica). **Ističemo da kreditnim ugovorom nije jasno preciziran udio koji Društvo ima u otplati kredita, niti je posebnim sporazumom precizno definisano pitanje vlasništva, prava i načina korištenja buduće infrastrukture. Za rješavanje ovog pitanja data je preporuka u Pismu menadžmentu nakon izvršene prethodne revizije, nakon kojeg se Društvo obratilo Gradu pismenim putem prije sačinjavanja finansijskih izvještaja. Međutim, do okončanja revizije nije bilo daljnjih aktivnosti.**

Preporuka:

- **ugovorom između Grada Zenice i Društva precizirati pitanja vlasništva i prava korištenja buduće infrastrukture i udio u povratu kredita koji se odnosi na projekat „Plava voda“.**

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE		
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.003.274	2.065.667
Dati avansi	892	3.047

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak se primjenjuje metod prosječne cijene.

U skladu s MRS-om 2 – Zalihe, zalihe se trebaju vrednovati po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, zavisno od toga šta je niže. Ovaj standard nalaže da se procjene neto utržive vrijednosti zasnivaju na najnovijim pouzdanim dokazima koji postoje u vrijeme davanja procjena iznosa zaliha za koje se očekuje da će biti realizovani. Procjene uzimaju u obzir promjene cijena ili troškova direktno povezane s događajima nakon kraja razdoblja u mjeri u kojoj ti događaji potvrđuju uslove koji su postojali na kraju razdoblja.

Društvo prati ročnu strukturu zaliha i utvrđuje njihovu neto nadoknadivu vrijednost na datum bilansa, u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9 MRS-a 2 – Zalihe, i odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova iskazane su u iznosu od 2.003.274 KM, a najvećim dijelom odnose se na zalihe vodomaterijala (1.802.360 KM).

Alat i sitan inventar se prilikom stavljanja u upotrebu otpisuju stopostotnom metodom otpisa.

Računovodstvenim politikama su utvrđene procedure vezane za praćenje umanjenja vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži period.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2021	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	873.830	870.786
Transakcijski račun – domaća valuta	871.130	867.959
Transakcijski račun – strana valuta	5	5
Blagajna – domaća valuta	2.695	2.822

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2021. godine iskazani su u iznosu od 873.830 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i blagajni.

Transakcijski računi otvoreni su kod poslovnih banaka u zemlji: Sberbanka d.d. Sarajevo (glavni račun), ASA Banka d.d. Sarajevo, UniCredit d.d. Mostar, BBI banka d.d. Sarajevo, Privredna banka d.d. Sarajevo, Ziraat banka d.d. Sarajevo, Sparkasse banka d.d. Sarajevo, Raiffeisen banka d.d. Sarajevo, Addico banka d.d. Sarajevo i Intesa Sanpaolo banka. Ugovori s bankama potpisani su u ranijem periodu. Direktor Društva ovlašten je za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod banaka.

Blagajničko poslovanje regulisano je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju. U blagajni se evidentiraju: naplate računa za usluge svojih osnovnih djelatnosti, novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. Visina blagajničkog maksimuma utvrđena je Odlukom direktora Društva u iznosu od 1.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane

djelatnosti, uplaćuje na transakcijski račun, u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu⁷ i članom 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem.⁸ Naplata usluga vrši se putem transakcijskih računa, na blagajni u sjedištu Društva i putem blagajne na naplatnom mjestu.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Prema Pravilniku o računovodstvenim politikama, kratkoročna finansijska potraživanja obuhvataju potraživanja koja se realizuju u roku 12 mjeseci, i to: potraživanja od prodaje – potraživanja od kupaca (pravnih i fizičkih lica), druga potraživanja, potraživanja za PDV, potraživanja za date avanse, potraživanja od osiguravajućih kuća, potraživanja od zaposlenih, refundacije i kratkoročni finansijski plasmani. Sva potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti na osnovu ispostavljene dokumentacije koja prati nastanak poslovnog događaja.

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.399.838	4.577.161
Kratkoročna potraživanja	2.124.280	4.054.213
Potraživanja od kupaca	1.509.615	1.413.405
Druga kratkoročna potraživanja	614.665	2.640.808
Potraživanja za PDV	264.558	522.798
Aktivna vremenska razgraničenja	11.000	150

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Potraživanja od kupaca	1.509.615	1.413.405
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.555.883	1.460.135
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	9.180.311	9.335.526
Ispravka vrijednosti potraživanje od kupaca u zemlji	(9.226.579)	(9.382.256)

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 1.555.615 KM, od čega se na potraživanja od domaćinstava odnosi 819.283 KM, na potraživanja od privrednih subjekata 646.552 KM i na potraživanja od ostalih kupaca 90.048 KM.

Potraživanja od domaćinstava i privrede odnose se na fakturisanu isporučenu vodu i odvodnju otpadnih voda. Potraživanja od ostalih kupaca nastaju po osnovu rada vozila i mašina, naknada za priključak, saglasnosti i drugih komercijalnih ugovora.

Služba za naplatu prati ročnu struktura potraživanja od kupaca i na datum bilansa prikazana je u tabeli.

Starosna struktura redovnih potraživanja od kupaca na 31. 12. 2021. godine:

Opis	do 30 dana	do 60	od 61 do 180	od 181 do 365	preko 365 dana	UKUPNO
Kupci –voda i kanalizacija	648.870	391.801	204.260	220.903	-	1.465.834
Kupci – ostali	58.356	16.704	14.959	30	-	90.049
UKUPNO	707.226	408.505	219.219	220.933	-	1.555.883

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu 9.180.311 KM. Sva potraživanja koja su starija od 365 dana prenose sa redovnih na sumnjiva i sporna, na teret rashoda tekućeg perioda. Za nenaplaćena potraživanja u kategoriji domaćinstva pokreću se postupci pred sudom, i to u roku od 360

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

dana od nastanka potraživanja. Za nenaplaćena potraživanja iz kategorije privrede pokreću se postupci pred sudom, i to u roku od 36 mjeseci od nastanka potraživanja.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su u strukturi ukupnih potraživanja od kupaca u zemlji najznačajnija potraživanja od Fudbalskog kluba Čelik – Stadion Bilino polje u iznosu od 1.397.551 KM, koje se odnosi na period od 1996. do 2021. godine. Potraživanja su utužena, ali kupac nije izvršio niti jednu uplatu. Prezentirana je dokumentacija o utuženju navedenog kupca za cjelokupan dospjeli dug, ali poduzete aktivnosti nisu imale za rezultat naplatu duga, a isporuka vode ovom kupcu nije obustavljena. Za održavanje stadiona zaduženo je pravno lice „ALBA“ d.o.o. Zenica i fakturiše mu se potrošnja vode za zalijevanje travnjaka na stadionu. Ove obaveze se uredno izmiruju.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 9.180.311 KM a kretanje je prikazano kako slijedi:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Stanje na 1. 1. 2021.	9.382.256	9.422.024
Povećanje u toku godine	467.684	379.456
Naplaćena ispravljena potraživanja	(552.481)	(313.618)
Isknjiženje sumnjivih i spornih potraživanja	(70.880)	(105.606)

Društvo vrši ispravku vrijednosti potraživanja u skladu s računovodstvenim politikama za sva potraživanja starija od 360 dana, te se tako vrši korekcija rezultata poslovanja na teret rashoda. Istovremeno se vrši i prenos na sumnjiva i sporna potraživanja. Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizuje isključivo po Odlukama organa upravljanja Društva (Nadzorni odbor), a prema izvršenim analizama moguće buduće naplativosti.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 614.665 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Federacije BiH za Program vodosnabdijevanja i otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II za grad Zenicu (474.930 KM). Projekat se finansira iz grant sredstava za koji je Društvo implementator. Refundacija se vrši na osnovu nastalih obaveza prema dobavljačima po osnovu izvršenih nabavki u svrhu realizacije projekta.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	30.888.918	30.685.624
Osnovni kapital	20.000.000	20.000.000
Rezerve	10.371.368	10.371.368
Neraspoređena dobit prethodnih godina	224.141	103.117
Neraspoređena dobit izvještajne godine	293.409	211.139

Osnovni kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 20.000.000 KM i 100% je u vlasništvu Grada Zenice.

Rezerve su iskazane u iznosu od 10.371.368 KM i odnose se na zakonske, statutarne i druge rezerve.

Zakonske rezerve iskazane su u iznosu od 5.000.000 KM i formirane su u skladu s članom 13. Statuta preduzeća i članom 180. Zakona o privrednim društvima, prema kojem se u fond rezervi godišnje izdvaja najmanje 5% od neto dobit svake godine, dok rezerve ne dostignu 25% od ukupnog osnovnog kapitala.

Statutarne rezerve iskazane su u iznosu od 3.177.481 KM i formirane su u proteklom periodu. **Statutom Društva nije predviđeno formiranje ovih rezervi.**

Druge rezerve iskazane su u iznosu od 2.193.886 KM i formirane su odlukama o rasporedu dobiti iz prethodnih godina na osnovu Odluke Nadzornog Odbora i Saglasnosti gradonačelnika od 17. 8. 2017. godine,

a koristit će se za otplatu kredita za implementaciju projekata „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II i Plava Voda“.

Preporuka:

- **formiranje statutarnih rezervi i način njihovog korištenja regulisati odredbama Statuta.**

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 18.892.295 KM. Struktura je iskazana u tabeli:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE	18.892.295	17.705.189
Dugoročna rezervisanja	11.143.982	8.805.712
Dugoročne obaveze	3.970.250	4.848.984
Kratkoročne obaveze	3.778.063	4.050.493
Kratkoročne finansijske obaveze	887.990	881.628
Obaveze iz poslovanja	2.364.399	2.704.185
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Obaveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	395.394	374.086
Druge obaveze	27.515	8.890
Obaveze za PDV	77.656	54.801
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	25.109	26.903

7.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Imovina koja se prima na poklon evidentirana je u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći) na način da se građevinski objekti posebno evidentiraju kao sredstva Društva, na koje će se obračun amortizacije vršiti u skladu s računovodstvenim politikama Društva. Računovodstvenim politikama donacije se priznaju kao prihod na bazi principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha na sistematskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva.

Dugoročna rezervisanja iznose 11.143.982 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode za donacije za stalna sredstva koja su finansirana ili sufinansirana od Grada Zenice, Zeničko-dobojskog kantona, KfW-granta i SECO-granta.

Odloženi prihodi iz donacija najvećim dijelom odnose se na Projekat Bosna II – Seco grant u iznosu od 6.691.526 KM (vodovodna linija rezervoar Putovići – naselje Radakovo, vodovodna linija Kemberovića most – Kemberovića ravan – Crkvice br. 51, rezervoar Zmajevac I, II i III, oprema, mjerna okna za telemetrijski sistem, pumpne stanice, hlorinatorska stanica i dr.), donacije državnih organa u iznosu od 3.773.244 KM (vodovodna linija za naselja Grm i Lokvine, vodovodna mreža u poslovnoj zoni Zenica I, vodovodna linija duž ulice Zmaja od Bone, vodovodna mreža duž GGM-a, vodovodna mreža MZ Trgovišće, MZ Janjići i dr.), prihodi iz donacija Projekat WWTP od 500.568 KM (prikupljanje i tretman otpadnih voda grada Zenice), prihodi iz donacija Projekat Bosna II – KfW grant od 145.633 KM (softver PIS, licenca Oracle, server, ruter i dr.) i donacije materijala od 33.011 KM. Povučena sredstva po ovim ugovorima evidentirana su kao odloženi prihod do momenta završetka i aktiviranja projekta.

7.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 3.970.250 KM i najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu dugoročnog KfW kredita za „Program vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u Bosni i Hercegovini II“, za Grad Zenicu u iznosu od 3.967.356 KM.

Sporazum o zajmu za kreditna sredstva i Sporazum o finansiranju za grant sredstva zaključeni su u 2014. godini između Njemačke Razvojne banke (KfW) Frankfurt s jedne strane te Bosne i Hercegovine, FBiH i

Gradova Zenica i Tuzla, s druge strane. Ukupan iznos ugovorenih kreditnih sredstava je 21.514.130 KM (11.000.000 EUR), od čega se na grad Zenicu odnosi 9.290.192 KM (4.750.000 EUR).

Grant sredstva dodijeljena su od:

- Vlade Švicarske konfederacije (SECO) u iznosu od 18.560.827 KM (9.490.000 EUR) za Grad Zenicu 8.014.991 KM (4.098.000 EUR). Sredstva su namijenjena za projektovanje, nabavku, stručni nadzor (osnovne mjere);
- Njemačke razvojne banke KfW u iznosu od 2.933.745 KM (1.500.000 EUR) za Grad Zenicu 1.466.872 KM (750.000 EUR). Sredstva su namijenjena za institucionalno jačanje (prateće mjere);
- Vlade Švicarske konfederacije (SECO) u iznosu od 2.322.548 KM (1.187.500 EUR) za mjere protiv poplava.

Podugovor o zajmu potpisan je 4. 11. 2015. godine između Društva i Federacije BiH, a Podugovor između Društva i Grada Zenice 2. 2. 2017. godine. Kredit je u potpunosti povučen do kraja 2020. godine. Rok otplate je 12 godina, počevši od 31. 12. 2018. do 30. 6. 2027. godine (grace period tri godine). Ugovorima nije precizirana kamatna stopa, dok je u polugodišnjim pozivima za plaćanje obračunata u vrijednosti od 1,73%.

Sve dospjele obaveze na 31. 12. 2021. godine po osnovu kreditnog zaduženja su izmirene.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 3.778.063 KM, a odnose se na obaveze iz poslovanja (2.364.399 KM), kratkoročne finansijske obaveze (887.990 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (395.394 KM), obaveze za PDV (77.656 KM), druge obaveze (27.515 KM) i obaveze za ostale poreze i druge dažbine (25.109 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 2.364.399 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznos od 2.310.403 KM i obaveze za primljene avanse u iznos od 53.996 KM za preplaćene obaveze koje su izvršili kupci.

Najznačajnije obaveze prema dobavljačima su: „P2M Berlin GMBH-Podružnica Sarajevo“ d.o.o. u iznosu od 449.972 M (promet 950.540 KM), „Mibral“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 412.583 KM (promet 623.709 KM), „Mibral“ d.o.o. Sarajevo retencija u iznosu od 563.353 KM, „ITC“ d.o.o. Zenica u iznosu od 370.528 KM (promet 1.313.810 KM), „Neimari Šerići“ d.o.o. Zenica u iznosu od 112.611 KM (promet 1.147.408 KM), „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica u iznosu od 50.595 KM (promet 131.046 KM), „Almy“ d.o.o. Zenica u iznosu od 31.814 KM (promet 198.187 KM). Djelimično su potvrđena su stanja obaveza prema dobavljačima, prema konfirmacijama salda koje su pristigle u Društvo.

7.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu 887.990 KM, a odnose se na kratkoročni dio dugoročnog kredita (881.628 KM) i kratkoročni dio dugoročne obaveze za iznajmljeno zemljište od grada Zenice (6.362 KM).

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 395.394 KM, a odnose se na obaveze za neto plaće za decembar 2021. godine, kao i neizmirene obaveze po osnovu poreza, doprinosa i ostalih materijalnih prava zaposlenih za decembar 2021. godine. Plaća za decembar i obaveze za poreze i doprinose na plaće i naknade kao i obaveze za ostala materijalna prava zaposlenih izmirene su u januaru 2022. godine.

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 77.656 KM i odnose se na obaveze za plaćanje PDV-a po izlaznim računima za decembar 2021. godine.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 27.515 KM i odnose se na obaveze za isplatu ostalih obaveza za učešće u dobiti – obaveze za novčane donacije (18.000 KM) i obaveze za naknade članovima odbora i fizičkim licima sa pripadajućim obavezama za poreze i doprinose u vezi navedenih naknada (9.515 KM).

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 25.109 KM i najvećim dijelom odnose se na neizmirene obaveze za zaštitu i iskorištavanje voda (17.770 KM), obaveze za ostale posebne naknade

– koncesije, gubici vode, proizvodnja el. energije u HE (4.263 KM) i članarine – privredna i vanjskotrgovinska komora, udruženje poslodavaca komunalne privrede (2.366 KM).

Društvo, u skladu sa Zakonom o vodama FBiH⁹ i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće i posebnih vodnih naknada, obračunava i plaća posebnu vodnu naknadu na korištenje podzemnih voda koja se obračunava na osnovu količine zahvaćene vode, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda koja se obračunava na osnovu količine zagađenja vode. Navedene naknade se fakturišu krajnjim korisnicima, putem redovnih računa za izvršene usluge. Na količinu zahvaćene vode obračunava se naknada u iznosu od 1 fening po m³ zahvaćene vode, naknada za zaštitu vode u iznosu od 4 feninga po m³.

Posebne vodne naknade za korištenje podzemnih voda i naknade za ispuštanje otpadnih voda u 2021. godini iskazane su u iznosu od 233.799 KM. Iako se ove naknade naplaćuju od krajnjeg potrošača i predstavljaju oporezivi iznos naknade, Društvo nije obračunalo niti platilo porez na dodanu vrijednost u 2021, kao ni ranijih godina. Društvo u posljednjih pet godina od dana sastavljanja ovih finansijskih izvještaja nije bilo predmet kontrole obračuna i plaćanja indirektnih poreza. Nije izvršena procjena niti rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za ove naknade u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Od 1. 1. 2022. godine Društvo obračunava i plaća PDV po ovom osnovu.

Preporuka:

- **za obračunatu vodnu naknadu za korištenje podzemnih voda, te posebnu vodnu naknadu za ispuštanje otpadnih voda obračunati porez na dodanu vrijednost i izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.**

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Odluke Uprave Društva od 3. 12. 2021. godine o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, imenovane su pojedinačne komisije i definisani rokovi za izradu izvještaja. Odluka o dopunama ove Odluke, kojom su definisane dodatne obaveze pojedinačnih komisija, donesena je 17. 12. 2021. godine

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijskih izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza i izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima. Pravno lice dužno je da najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvrši popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim.

Godišnji popis imovine i obaveza je izvršen, utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 4.996.548 KM i ukupne novčane isplate od 4.993.504 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 3.044 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju(ima) o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH sadrže zahtjeve za vezano za objavama u bilješkama.

Uprava je pri sastavljanju finansijskih izvještaja objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2021. Društvo je sačinilo 11. 5. 2021, a usvojen je i objavljen 4. 6. 2021. godine. Za provođenje javnih nabavki društvo je usvojilo Proceduru za provođenje postupka nabavki u JP „VIK“ d.o.o. Zenica (1. 12. 2017. godine) i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma (16. 8. 2018. godine). Plan nabavki, njegove izmjene i dopune sačinjava Komercijalna služba na osnovu Plana poslovanja, uz konsultaciju sa ostalim službama.

Planom za 2021. godinu predviđene su nabavke u vrijednosti od 3.514.650 KM, i to za robe 2.302.370 KM, usluge 421.280 KM i radove 790.990 KM (putem otvorenog postupka 15, konkurentskog zahtjeva 53, direktnog sporazuma 60 i pregovaračkog postupka bez objave obavještenja dva). **Procijenjena vrijednost nabavki „po potrebi“ iznosila je 1.038.830 KM, kako bi se izbjegle česte izmjene i dopune Plana. Ali, i pored toga, mijenjan je 12 puta od momenta usvajanja (juni) do kraja godine. Plan bi se trebao usvojiti početkom godine za narednu godinu, kako se postupci ne bi prenosili. Izmjene su se najvećim dijelom odnosile na procijenjene vrijednosti nabavke, brisanje i dodavanje novih postupaka i promjene planiranih datuma pokretanja i okončanja postupaka. Sa izmjenama i dopunama, planirano je da se provede postupaka nabavki roba, usluga i radova u ukupnom iznosu od 3.762.489 KM, a realizovano je 54% planiranih sredstava. Najveće odstupanje je u realizacije nabavki roba za 1.153.817 KM. Jedan od razloga što se u Društvu ne realiziraju planirane nabavke je i taj što se postupak proteže kroz više godina, jer su pojedine nabavke planirane za 2020, a postupci realizirani tek u 2021. ili planirane u 2021. godini, a realizovane tek u 2022. godini. Uvidom u uzorkom odabranu dokumentaciju konstatovali smo i neblagovremeno pokretanje postupaka u smislu da sam postupak započinje krajem godine, a plan bi se trebao usvojiti početkom godine za narednu, kako se postupci ne bi prenosili.**

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka koji je propisan Zakonom, te je potrebno detaljno i sistematski urediti planiranje nabavki s krajnjim ciljem da se pojača disciplina i odgovornost u planiranju i trošenju javnih sredstava. Priprema i donošenje Plana javnih nabavki bi svakako morala biti vezana za pripremu i donošenje finansijskog plana ugovornog organa, u skladu s relevantnim propisima koji uređuju ovu oblast. Donošenjem finansijskog plana za određenu godinu stvaraju se pretpostavke za donošenje plana javnih nabavki. U planiranju javnih nabavki Ugovorni organi trebaju poći od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine, vrstu postupka, period trajanja ugovora, okvirni datum pokretanja i okončanja postupka kako bi se postupci pokrenuli

blagovremeno i obezbijedila transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u periodu za koje su i planirani, kako nalažu članovi 3. i 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **Planom nabavki obuhvatiti sve nabavke iz godine na koju se odnose, uskladiti ga sa usvojenim Planom poslovanja i pravovremeno vršiti njegove izmjene, vodeći računa o osnovnim elementima Plana, tako da je detaljno i precizno predviđeno trošenje sredstava, kako bi se osigurala transparentnost njihovog korištenja i zadovoljile stvarne potrebe poslovanja.**

Društvo je u 2021. godini provelo 598 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 2.014.914 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka
JAVNE NABAVKE	2.014.914	598
Otvoreni postupci	902.540	9
Pregovarački postupci bez objave obavještenja	53.780	2
Konkurentski zahtjevi	922.476	48
Direktni sporazumi – putem ugovora 17, putem narudžbenice 508	136.118	525

Revidirani su postupci javnih nabavki u ukupnom iznosu od 982.436 KM, i to: **pet otvorenih postupaka u iznosu od 554.091, jedan pregovarački bez objave obavještenja u iznosu od 50.000 KM, 14 konkurentskih zahtjeva u iznosu od 360.384 KM i pet direktnih sporazuma u iznosu od 17.961 KM.**

Od odabranog uzorka navodimo značajnije nabavke gdje nisu utvrđene nepravilnosti:

- **Izvođenje radova na asfaltiranju prekopa sa i bez pripremljene podloge, lot 2 – Investicije** – Društvo je Odlukom od 7. 5. 2021. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke podijeljene u tri lota. Nabavka je planirana planom nabavki s kriterijem najniža cijena, uz provođenje e-aukcije i zaključivanjem Okvirnog sporazuma na period od 12 mjeseci. Tendersku dokumentaciju preuzelo je šest zainteresiranih ponuđača, a pristigle su tri prihvatljive ponude. Nakon provedene e-aukcije izabran je ponuđač „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i donesena je Odluka o okončanju postupka i dodjeli ugovora. Okvirni sporazum je zaključen 14. 7. 2021. godine u vrijednosti od 270.000 KM, a primjenjuje se od 26. 8. 2021. godine;
- **Nabavku kanalizacionih cijevi (PEHD/PP i PVC)** – Odlukom od 12. 5. 2021. godine pokrenuta je nabavka putem otvorenog postupka sa zaključivanjem okvirnog sporazuma u trajanju od šest mjeseci. Nabavka je planirana, a kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena uz provođenje e-aukcije. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 zainteresiranih ponuđača, a pristigle su četiri ponude, od kojih su dvije prihvatljive. Nakon provedene e-aukcije izabran je ponuđač „Toplota“ d.o.o. Zenica i donesena je Odluka o okončanju postupka i dodjeli ugovora ponuđaču. Okvirni sporazum je zaključen je 16. 7. 2021. godine u vrijednosti od 59.900 KM;
- **Nabavka jednostrukih prilagodljivih spojnica za saniranje spojeva na LŽ cijevima** – Odlukom od 6. 4. 2021. godine pokrenuta je nabavka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda sa zaključivanjem okvirnog sporazuma na period od 24 mjeseca. Nabavka je planirana planom nabavki za 2020. godinu, a kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena uz provođenje e-aukcije. Poziv za preuzimanje tenderske dokumentacije upućen je na tri adrese, a dokumentaciju je preuzelo 12 zainteresiranih ponuđača. Pristigla je jedna prihvatljiva ponuda od dobavljača „Bihexo“ d.o.o. Sarajevo sa kojim je zaključen ugovor 4. 5. 2021. godine u vrijednosti 49.710 KM;
- **Nabavka mašinskih radova** – Odlukom od 9. 7. 2021. godine pokrenuta je nabavka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda sa zaključivanjem okvirnog sporazuma na period od 12 mjeseci. Nabavka je planirana planom nabavki, a kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena uz provođenje e-aukcije. Poziv za preuzimanje tenderske dokumentacije upućen je na pet adresa, a dokumentaciju je preuzelo 12 zainteresiranih ponuđača. Pristiglo je pet prihvatljivih ponuda. Nakon provedene e-aukcije izabran je ponuđač „Špic beton“ d.o.o. Zenica

i donesena je Odluka o okončanju postupka i dodjeli ugovora ponuđaču. Okvirni sporazum zaključen je 10. 8. 2021. godine u vrijednosti 44.550 KM.

Uvidom u ostale odabrane postupke javnih nabavki utvrdili smo sljedeće:

- Društvo je sa dobavljačem Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje Grada Zenica d.o.o. Zenica tokom revidirane godine zaključilo ugovor u vrijednosti od 50.000 KM za usluge stručnog nadzora nad prekopavanjem javnih površina – vraćanje u prvobitno stanje radi postavljanja, uklanjanja, izmjene i održavanja podzemnih instalacija na području Grada Zenica na osnovu provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Ugovorni organ je kao razlog provođenja pregovaračkog postupka bez objave naveo da izabrani dobavljač jedini može izvršiti predmetnu uslugu u skladu sa članom 102. Odluke o komunalnom redu.¹⁰ Navedenom odlukom definisano je da nadzor nad izvođenjem radova prekopa vrši Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje Grada Zenice. **Nisu nam prezentovane metode niti dokazi da je izvršeno istraživanje tržišta kako bi se utvrdio način procjene vrijednosti nabavke, prije svega cijene predmeta nabavke i njegove konkurentnosti na tržištu;**
- Nabavka, odnosno iznajmljivanje profesionalnog uređaja za štampu, planirana je putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 6.000 KM. Planirano okvirno vrijeme pokretanja postupka je 31. 7. 2021, a zaključivanje ugovora 18. 8. 2021. godine. **Ugovor za ovaj postupak zaključen je 1. 6. 2021. godine na iznos od 4.100 KM, dakle dva mjeseca prije planiranog na osnovu ponude od 24. 5. 2021. godine;**
- Ugovor o nabavci upravljačkog ormara EMT Control SD 7t5, P-, 3HS-F i usluga elektropovezivanja oprema na terenu, testiranje sistema i puštanje u rad potpisan je 31. 8. 2021. godine u vrijednosti 5.065,28 KM. **Navedena nabavka putem direktnog sporazuma nije bila planirana Planom javnih nabavki, a Odluka o usvajanju Plana – V izmjena donesena je 3. 9. 2021. godine, odnosno nakon zaključenja ugovora, što nije u skladu s članom 17. Zakona o javnim nabavkama i Procedurom za provođenje postupaka nabavki u Društvu. Prema Zakonu o javnim nabavkama, Društvo može započeti postupak ako je nabavka predviđena u planu ili kada donese posebnu odluku o pokretanju postupka nabavke. U skladu s internom procedurom za nabavke koje nisu predviđene, Društvo treba donijeti odluku o pokretanju postupka i upoznati Nadzorni odbor na prvoj sljedećoj sjednici.**
Nabavka navedenog ormara trebala je riješiti probleme puštanja u rad novoizgrađene pumpne stanice „Crkvice“ usljed nedovoljne količine vode na dovodnom cjevovodu. Izmjereni ulazni protok vode nije dovoljan za uspostavljanje rada pumpe i ormar je trebao biti rješenje za veći ulazni protok vode. Međutim, nakon postavljanja i puštanja u rad povezana je samo jedna od tri pumpe i utvrđeno je da pumpa nema dovoljno pritiska da bi radila neprekidno te je sistem ostavljen u ručnom radu. **Navedeno ukazuje da je upitna opravdanost nabavke ovog ormara obzirom da ne obavlja ulogu zbog koje je nabavljen.**

Također, uvidom u pregled direktnih postupaka javnih nabavki uočili smo veći broj nabavki istih vrsta robe, što ima za posljedicu dijeljenje predmeta nabavki, a to nije u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama. Zakonom je propisano da ugovorni organ ne smije dijeliti predmet nabavke s namjerom izbjegavanja odgovarajućeg postupka utvrđenog Zakonom. Kao primjer izdvajamo sljedeće nabavke:

- Nabavka usluga osiguranja vozila ukupne vrijednosti od 16.150 KM. Putem direktnih sporazuma nabavke su se vršile od dobavljača „Triglav osiguranje“ d.d. Sarajevo i „Sarajevo osiguranje“ d.d. Sarajevo u vrijednosti od 7.558 KM. Pored nabavke putem direktnih sporazuma, vršila se i putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 257 KM i otvorenog postupka u iznosu od 8.335 KM od dobavljača „Sarajevo osiguranje“ d.d. Sarajevo;
- Nabavka pijeska i agregata ukupne vrijednosti od 90.425 KM. Putem direktnih sporazuma nabavke su se vršile od dobavljača „Almy“ d.o.o. Zenica i „Građevinar“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 2.077

¹⁰ „Sl. novine Općine Zenica“ br. 7/11

KM. Pored nabavke putem direktnih sporazuma, vršila i putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 13.473 KM i otvorenog postupka u iznosu od 74.875 KM od dobavljača „Građevinar“ d.o.o. Mostar;

- Dijelovi i pribor za vozila ukupne vrijednosti od 11.449 KM. Putem direktnih sporazuma nabavke su se vršile od dobavljača „Autoelektr A“ d.o.o. Sarajevo i „Union-Comerc-Co“ d.o.o. Zenica u vrijednosti od 1.401 KM. Pored nabavke putem direktnih sporazuma, nabavka od istih dobavljača se vršila i putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 6.960 KM dobavljač „Autoelektr A“ d.o.o. Sarajevo i 3.088 KM dobavljač „Union-Comerc-Co“ d.o.o. Zenica.

Navedeni nalazi ukazuju na nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola i neusklađenost s odredbama Zakona o javnim nabavkama u dijelu sačinjavanja Plana nabavki, provođenja postupaka nabavki u dijelu blagovremenog pokretanja postupka nabavke te pravilnog odabira postupka nabavke radi izbjegavanja dijeljenje postupka.

Preporuka:

- *nabavku istovrsne robe i usluga provoditi odgovarajućim postupkom, predviđenim Zakonom o javnim nabavkama, a ne vršiti dijeljenje predmeta nabavke.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Službe za pravne poslove, protiv Društva se vode sudski sporovi u iznosu od 10.359 KM (dva spora). Društvo je, u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, na datum bilansa izvršilo procjenu sporova. Rezervisanja troškova za moguće negativne ishode sporova u budućnosti nisu formirana zato što će, prema izvršenoj procjeni, biti riješeni u korist Društva ili je njihov iznos nematerijalan.

Na 31. 12. 2021. godine aktivno je 39.876 sudskih predmeta u kojima je Društvo tužitelj za dugovanja za vodu i odvodnju otpadnih voda (38.595 domaćinstva, 1.281 privreda). Tokom 2021. godine okončano je 5.217 prijedloga iz kategorije domaćinstva i 130 prijedloga iz kategorije privreda. U isto vrijeme aktivne su 442 tužbe po osnovu ostalih usluga iz kategorije domaćinstva i 13 tužbi iz kategorije privreda.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 2. 8. 2022. dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Komentar se odnosi na: procjenu vrijednosti stalnih sredstava, rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za posebne vodne naknade, provođenje postupaka javnih nabavki, sistematizaciju radnih mjesta za pojedine poslove, poduzimanje aktivnosti za procjenu rizika na nivou Društva, objavu informacija o poslovanju, aktivnosti na ulaganju u postojeću vodovodnu mrežu, evidentiranje troškova i obaveza za sudske takse, angažman fizičkog lica za mikrobiološko ispitivanje vode, aktivnosti na regulisanju prava korištenja i uknjižbe vlasništva kod nadležnih sudova.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj obrazloženje i dostavljenu dokumentaciju vezanu za procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava, s obzirom na to da je Uprava donijela Odluku o dopunama Odluke o imenovanju komisija za popis imovine, obaveza i potraživanja, kojom je posebno dala zadatak Komisiji za popis i procjenu vrijednosti zemljišta i Komisiji za popis stalnih sredstava i investicija u toku, da izvrše procjenu da li postoji bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena, a sve u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Komisija je postupila prema Odluci i donijela Zaključak da ne postoje pokazatelji da je vrijednost ovih sredstava umanjena u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također je prihvaćeno obrazloženje i dostavljena dokumentacija vezana za sistematizaciju radnih mjesta iz oblasti javnih nabavki i realizaciju i praćenje ugovora, za procjenu rizika i evidentiranje troškova i obaveza za sudske takse.

Za ostala obrazloženja nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Društvo nije upisano kao vlasnik u zemljišnoknjižnim evidencijama za sve nekretnine koje koristi, te je potrebno nastaviti poduzimati aktivnosti na uknjižbi vlasništva kod nadležnih sudova;
- Ne možemo prihvatiti dato obrazloženje vezano za neizvršena rezervisanje za potencijalne obaveze za neobračunati porez na dodanu vrijednost za posebne vodne naknade u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, jer je Društvo na datum bilansa raspolagalo dovoljnim i relevantnim informacijama na osnovu kojih je rezervisanje po ovom osnovu trebalo biti izvršeno;
- Nisu nam prezentovane nove činjenice koje bi uticale na mišljenje i datu preporuku u vezi s provođenjem postupaka javnih nabavki. Društvo se u poslovanju susreće s poteškoćama, koje ukazuju na to da planiranje javnih nabavki treba vršiti na realnijoj osnovi, kako bi se izbjegla mogućnost ugrožavanja ispunjenja ugovora i izvršile svakodnevne aktivnosti u skladu s planom realizacije. Sačinjavanju tenderske dokumentacije treba posvetiti veću pažnju i sačiniti je na način koji bi umanjio mogućnost žalbe. Društvo je dužno za pregovaračke postupke bez objave obavještenja istražiti tržište i primjenjivati ih kada su ispunjeni posebni uslovi, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija;
- Vezano za objavu informacija o poslovanju, Društvo je navelo da će izvještaj za 2021. godinu objaviti, ali time nije ispunjena odredba zakona o kontinuiranom objavljivanju informacija;
- Vezano za angažman fizičkog lica za mikrobiološko ispitivanje vode, nije predočena dodatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je proveden postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, kako bi se osigurala transparentnost i efikasno korištenje javnih sredstava. Iako Društvo navodi da je zbog hitnosti moralo zaključiti ugovor o djelu, Zakon o javnim nabavkama daje mogućnost provođenja postupka i u tim slučajevima;
- Preporuka koja se odnosi na smanjenje gubitaka vode data je s ciljem kontinuiranog rada na prioritetnim ulaganjima i otklanjanju nedostataka na mreži, kako bi se gubici sveli na najmanju moguću mjeru i time zaštitili interesi Društva.

Također, u obrazloženju koje se odnosi na blagovremeno usvajanje Plana poslovanja, definisanje pitanja vlasništva i prava korištenja buduće infrastrukture i udio u povratu kredita koji se odnosi na projekat „Plava voda“, način formiranja statutarne rezervi, Društvo je navelo aktivnosti koje će se poduzeti kako bi se preporuke realizovale.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nermina Šabanović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	6.932.664	6.757.102
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	6.932.664	6.757.102
1	Prihodi od prodaje robe	7.268	71.518
2	Prihodi od prodaje učinaka	6.447.790	6.256.952
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	477.606	428.632
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	6.776.088	6.630.269
1	Nabavna vrijednost prodate robe	5.308	68.356
2	Materijalni troškovi	518.474	552.548
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.406.883	4.315.977
4	Troškovi proizvodnih usluga	132.979	84.128
5	Amortizacija	1.331.563	1.242.360
6	Troškovi rezervisanja	-	-
7	Nematerijalni troškovi	380.881	366.900
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	156.576	126.833
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	-	-
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	125.584	126.599
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata	122.721	123.744
3	Pozitivne kursne razlike	-	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali finansijski prihodi	2.863	2.855
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	52.150	1.636
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	44.520	596
3	Negativne kursne razlike	-	-
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali finansijski rashodi	7.630	1.040
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	73.434	124.963
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	-	-
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	230.010	251.796
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	-	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	569.771	331.938
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	2.597	13.162
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	-	-
6	Viškovi	-	-
7	Naplaćena otpisana potraživanja	563.703	318.477
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	167	294
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	3.304	5
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	500.719	459.330
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	15.580	60.647
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	53	210
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	468.710	379.565
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	16.376	18.908
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	69.052	-
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	-	127.392
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	-	-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	-	-
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	1.273	120.919
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	206	26.634
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	300.129	218.689
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	-	-
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	6.720	7.550
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	293.409	211.139
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	-	-
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	293.409	211.139
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	-	-
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	-	-
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	-	-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	293.409	211.139
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	293.409	211.139
	a) vlasnicima matice	-	-
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	293.409	211.139
	a) vlasnicima matice	-	-
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-	-
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	174	174
	- na bazi stanja krajem mjeseca	172	172

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Emir Pašalić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica					
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	116.686.260	72.182.881	44.503.379	40.874.152
1	Nematerijalna sredstva	264.007	177.761	86.246	110.997
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	111.270.982	71.931.610	39.339.372	35.650.108
3	Investicione nekretnine	117.538	73.510	44.028	46.599
4	Biološka sredstva	-	-	-	-
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	-	-	-	-
06	Dugoročni finansijski plasmani	4.500.000	-	4.500.000	4.500.000
7	Druga dugoročna potraživanja	533.733	-	533.733	553.248
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	13.200
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-	-	-
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	16.623.671	11.345.837	5.277.834	7.516.661
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	4.047.389	2.043.223	2.004.166	2.068.714
2	Gotovina, kratk. potraživanja i kratkoročni plasmani	12.576.282	9.302.614	3.273.668	5.447.947
	Potraživanja za PDV	264.558	-	264.558	522.798
	Aktivna vremenska razgraničenja	11.000	-	11.000	150
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-	-	-
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-	-	-
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	133.309.931	83.528.718	49.781.213	48.390.813
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	40.005.012	-	40.005.012	9.342.684
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	173.314.943	83.528.718	89.786.225	57.733.497
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)	-	-	30.888.918	30.685.624
1	Državni kapital	-	-	-	-
2	Ostali osnovni kapital	-	-	20.000.000	20.000.000
3	Emisiona premija	-	-	-	-
4	Rezerve	-	-	10.371.368	10.371.368
5	Revalorizacione rezerve	-	-	-	-
6	Nerealizovani dobici	-	-	-	-
7	Nerealizovani gubici	-	-	-	-
8	Neraspoređena dobit	-	-	517.550	314.256
9	Gubitak do visine kapitala	-	-	-	-
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	-	-	-	-
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA	-	-	11.143.982	8.805.712
	C) DUGOROČNE OBAVEZE	-	-	3.970.250	4.848.984
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	-	-	-	-
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)	-	-	3.778.063	4.050.493
1	Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	887.990	881.628
2	Obaveze iz poslovanja	-	-	2.364.399	2.704.185
3	Obaveze iz specifičnih poslova	-	-	-	-
4	Obaveze po osnovu plata i ostalih primanja zaposlenih	-	-	395.394	374.086
5	Druge obaveze	-	-	27.515	8.890
6	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	-	-	25.109	26.903
7	Obaveze za porez na dobit	-	-	-	-
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	-	-	-	-
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	-	-	-	-
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	-	-	49.781.213	48.390.813
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva	-	-	40.005.012	9.342.684
	UKUPNO PASIVA (I+II)	-	-	89.786.225	57.733.497

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Emir Pašalić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
(Indirektna metoda)			
Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica			
	Opis	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1	Neto gubitak za period	293.409	211.139
	Usklađenje za:		
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	24.752	12.818
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	1.306.811	1.229.542
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	-	-
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	-	-
9	Ukupno (2 do 8)	1.331.563	1.242.360
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	64.548	77.155
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	-96.210	-9.971
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	2.303.897	-2.275.204
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	2.350	-7.482
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	-347.192	842.297
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	77.656	20.784
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	-	-
17	Ukupno (10 do 16)	2.005.049	-1.352.421
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)	3.630.021	101.078
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)	1.700.000	3.800.000
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	-	-
22	Prilivi iz osnova kamata	-	-
23	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	1.700.000	3.800.000
24	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)	6.693.504	9.550.653
25	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
26	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-
27	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	4.993.504	5.750.653
28	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	1.700.000	3.800.000
29	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)	-	-
30	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)	4.993.504	5.750.653
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
31	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)	2.338.270	6.300.502
32	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	-	-
33	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	-	3.278.830
34	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
35	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	2.338.270	3.021.672
36	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)	971.743	881.628
37	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	881.628	881.628
38	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-
39	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	90.115	-
40	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-
41	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	1.366.527	5.418.874
42	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)	-	-
43	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)	4.996.548	5.519.952
44	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)	4.993.504	5.750.653
45	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)	3.044	-
46	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)	-	230.701
47	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	870.786	1.101.487
48	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	873.830	870.786

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila 25. 2. 2022. godine.

Direktor

Emir Pašalić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine								
Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokrivene	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	20.000.000	-	-	10.371.368	103.117	30.474.485	-	30.474.485
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (1 ± 2 ± 3)	20.000.000	-	-	10.371.368	103.117	30.474.485	-	30.474.485
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	211.139	211.139	-	211.139
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	20.000.000	-	-	10.371.368	314.256	30.685.624	-	30.685.624
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020, odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	20.000.000	-	-	10.371.368	314.256	30.685.624	-	30.685.624
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	293.409	293.409	-	293.409
19. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokrića gubitka	-	-	-	-	90.115	90.115	-	90.115
20. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19)	20.000.000	-	-	10.371.368	517.550	30.889.918	-	30.889.918

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor

Emir Pašalić